

APYLINKIŲ TEISMŲ TEISĖJŲ SAJUNGA

Asociacija, Laisvės a. 17, LT-35200 Panevėžys, tel. 8 (45) 502150, faks. 8 (45) 581448,
el. p. arunas.nevardauskis@teismas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302201581

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTEI

Daliai Grybauskaitei

LIETUVOS RESPUBLIKOS

SEIMO PIRMININKEI

Irenai Degutienei

LIETUVOS RESPUBLIKOS

VYRIAUSYBĖS MINISTRUI PIRMININKUI

Andriui Kubiliui

LIETUVOS RESPUBLIKOS

TEISĖJŲ TARYBOS

PIRMININKUI

Gintarui Kryževičiui

2011-05-20 Panevėžio rajone vykusioje Apylinkių teismų teisėjų sąjungos konferencijoje nutarta atkreipti dėmesį į teisėjų ir teismų statusą Lietuvoje, priimant šį kreipimąsi :

1. Teisėjų darbo krūvis išlieka nesureguliuotas. Nėra jokios ribos, nustatančios, kiek bylų galima skirti teisėjui per mėnesį, kad krūvis būtų fiziškai ir psichologiškai įveikiamas.

Darbo krūvio skirtumas tarp apylinkių teismų išlieka didelis. Nepaisant netolygaus darbo krūvio tarp apylinkių teismų, apylinkių teismų teisėjų darbo krūvis 2010 metais išpūdingai, beveik 7-is kartus, viršija apygardų teismų darbo krūvį, nekalbant jau apie dar mažesnius aukštesnių teismų darbo krūvius. Jokiu būdu nesakome, kad darbo krūviai aukštesnės instancijos teismuose yra per maži, sakome tik tai, kad apylinkių teismuose darbo krūviai yra neproporcingai per dideli. Manome, kad teismų savivalda ir įstatymo leidėjas skiria nepakankamai dėmesio sureguliuoti teisėjų darbo krūvį. Su nerimu stebime, kokios bus priimtos naujos Civilinio proceso kodekso pataisos, kuriomis apylinkių teismams numatyta užkrauti dar didesnius krūvius (numatyta perduoti apylinkių teismų kompetencijai tam tikrų kategorijų bylas ir padidinti esamą apylinkių

teismams priskirtų civilinių bylų ieškinio kainą nuo 100000 litų iki 150000 litų). Manome, kad priėmus tokias pataisas, bylų nagrinėjimo sparta, kokybė neišvengiamai nukentės. Nesuprantame, kodėl apylinkių teismams, kurių teisėjai Lietuvoje turi ir taip didžiausią darbo krūvį, gaudami mažiausią visame teisėjų korpuse atlyginimą, turėtų būti apkrauti dar papildomu darbo krūviu? Tikriausiai, tai kažkam yra naudinga. Vienareikšmiai manome, kad šiuo metu ketinimas didinti apylinkių teismams darbo krūvius neatitiktų nei visuomenės lūkesčių dėl savalaikio ir teisingo proceso bylose, nei teisėtų teisėjų lūkesčių, o būtų vertintinas tik kaip savotiškas pasityčiojimas iš apylinkių teismų ir jų vykdomo teisingumo.

2. Teisėjai neturi jokių galimybių pareikšti, kad jų darbo įrankiai – įstatymai, yra netobuli, o kai kurie Civilinio proceso, Baudžiamojo proceso ir Administracinio proceso įstatymai dažnai neįmanomi įvykdyti. Įstatymai priimami, taisomi, keičiami, neklausiant teisėjų bendruomenės, arba klausiant tik formaliai, tačiau nepaisant didumos pareikštų pastabų. Prašome, ruošiant įstatymų projektus ir juos svarstant, pakviesti apylinkių teisėjų atstovus, išklausti jų nuomonę.

3. Teisėjai privalo dirbti savaitgaliais ir švenčių dienomis, tačiau už šį darbą nėra atlyginama.

2011-02-14 Konstitucinis teismas pripažino prieštaraujančiu Konstitucijai Teisėjų atlyginimo įstatymo 6 str. toje dalyje, kurioje ribojama teisėjų teisė gauti teisingą atlyginimą už viršvalandinį darbą, už darbą švenčių ir poilsio dienomis. Nors po nutarimo priėmimo praėjo trys mėnesiai, nėra priimta ar bent jau paruošta įstatymo pataisų, reglamentuojančių apmokėjimą už teisėjo darbą švenčių ir poilsio dienomis. Toks delsimas reiškia, kad apylinkių teisėjai, kurie šeštadieniais ir sekmadieniais budi atlikdami ikiteisminio tyrimo veiksmus, dirba neatlygintinai. Šiandien galiojančiuose įstatymuose nėra mechanizmo, užtikrinančio šiems teisėjams galimybę gauti papildomas atostogų dienas, taip pat nėra teisėto pagrindo gauti atlyginimą už papildomą darbą. Prašome įstatymų leidėjų kuo skubiau išspręsti apmokėjimo už darbą savaitgaliais ir švenčių dienomis teisėjams klausimą.

4. Apylinkių teismų teisėjams nuo 2009 metų pradžios atlyginimas buvo mažinamas net keturis kartus:

- 1) 2009 05 01 atlyginimo koeficientas sumažintas nuo 14,2 iki 12,5;
- 2) 2009 08 01 atlyginimo koeficientas sumažintas nuo 12,5 iki 11,56;
- 3) nuo 2009 01 01 atlyginimo bazinis dydis sumažintas nuo 490 Lt iki 475 Lt;
- 4) nuo 2009 08 01 atlyginimo bazinis dydis sumažintas nuo 475 Lt iki 450 Lt.

Visiškai neteisinga ir nepriimtina, kad Prezidentei ir Premjerui viešai paskelbus apie krizės pabaigą, teisėjų atlyginimai liktų sumažinti ir 2012 metais.

Konstitucinis teismas ne kartą nagrinėjo teisėjų atlyginimų reguliavimo klausimus. 2007 -10-22 nutarime pasakyta, kad bloginti įstatymų numatytas finansines ir materialines technines teismų veiklos sąlygas, mažinti teisėjų atlyginimą *galima tik laikinai – kol valstybės ekonominė ir finansinė būklė yra itin sunki.*

Atsižvelgiant į šį faktą ir vadovaujantis Konstitucinio Teismo daugkartiniais išaiškinimais, kad teisėjo atlyginimo apsauga yra viena iš teisėjo nepriklausomumo garantijų, konstatuotina, jog apylinkių teisėjams turi būti kuo skubiau atstatytas (*pažymime, kad būtent atstatytas, o nepadidintas*) atlyginimas, kuris buvo iki 2009 metų sausio 1 d.

Išskirtinai pažymime, kad šis kreipimasis neturi būti vertinamas kaip ultimatyvus – mes, teisėjai, esame Lietuvos Respublikos piliečiai, laikome save savo Tėvynės patriotais ir visada atsižvelgiame į mūsų šaliai kylančius sunkumus. Kreipimesi, kurį pateikiame, yra atsižvelgta į visas mūsų šalies gyvenimo realijas, į valstybės turimas galimybes ir manome, kad mūsų išdėstyti argumentai visiškai atitinka tiek Lietuvos Respublikos interesus ir galimybes, tiek mūsų, teisėjų, teisėtus lūkesčius.

Pagarbiai,

APYLINKIŲ TEISMŲ TEISĖJŲ
SAJUNGOS PIRMININKAS

Arūnas Nevardauskis